

מכון דוידסון לחינוך מדעי
 177 סניפים ברחבי הארץ
 מנהל: ד"ר דוד דוידסון
 19 סניפים בירושלים
 11 סניפים בתל אביב
 XXXVII ערבותא
 פתוחות: דר. מרטון קרנב.
 A meghívásait és hirdeszt felhív:
 200000 DEBEG. — Mladá, Mladá
 Chodov Ltd., Tel-Aviv, Rezhov 28-
 nager (v. Schötenagen) M. Tel. 67077.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

TAXI SZOLGÁLAT
 az ország minden részébe
 Utazzék a "Yael"-al az összes városközi vonalokon.
"Yael"
 KÖZVETLEN TAXI-SÉRUT JAFFARÓL
 Taxi-sérutot indítottunk Tivonba.

Amerika Anglia és Franciaország részvételével, június második felében:

Háromhatalmi találkozó Bermudában

Washington (UP). Eisenhower elnök tegnap bejelentette, hogy a közeljövőben megbeszélést fog tartani Sir Churchill angol és a francia miniszterelnökkel a világpolitikai helyzet időszerű kérdéseiről. Valószínű, hogy a konferenciát Bermudában fogják megtartani. A pontos dátumot azonban még nem állapították meg, de valószínűnek tartják, hogy a konferenciára június második felében kerül sor.

A konferencia összehívásáról szóló kommuniké az amerikai elnök nevében James Haggarty, Eisenhower elnök sajtófőnöke tette közzé és az a következőképpen hangzik:

"Amerika, Anglia és Franciaország kormányai tanácskozásokat folytattak a három állam vezetőinek meghívatalos konferenciára való összehívása tárgyában. Elhatározták, hogy a konferenciát az összes érdekelt feleknek alkalmas időpontban hívják össze. A találkozó célja az, hogy tárgyalásokat folytassanak a két baráti nagyhatalom kormányával több olyan problémáról, amelyet — a világbéke előmozdítása céljából — kölcsönös együttműködés alapján kell megoldani."

Haggarty sajtófőnök közzéte az újságírókkal, hogy Sir Winston Churchill Bermudát javasolta a konferencia színhelyéül és a javaslat nem talált ellenkezésre sem Eisenhower elnökénél, sem pedig René Mayer francia miniszterelnökénél. Eisenhower elnök hivatalosan ellátogat New-York államba és az a látogatás, amelynek tervét véglegesen kidolgozták, június 14-én fejeződik be. Haggarty szerint valószínű, hogy a háromhatalmi konferenciát röviddel az elnök hazatérése után fogják megtartani.

Mint ismeretes, Churchill angol miniszterelnök az előző külpolitikai vitájának megnyitása alkalmával tartott beszédében azt javasolta, hogy az összes nagyhatalom vezetői — köztük Oroszország vezetői is — jöjjenek össze konferenciára és a tárgyalászat mellett igyekezzenek a Kelet és Nyugat közötti feszültséget enyhíteni. A küszöbön álló konferencia nem foglalja magába Oroszországot. Mégis feltételezhető, hogy a nyugati hatalmak konferenciájára megvetheti az alapját egy második, négyhatalmi konferenciának, amelybe Oroszországot is be fogják vonni.

Az utóbbi napokban éppen Churchill felhívása nyomán elmérgesedett a viszony Anglia és Amerika között. Az óceán mindkét partján éles hangok hangzottak el, ami arra késztette az amerikai kongresszus számos tagját, hogy a kedélyek megnyugtatására sürgessék.

A háromhatalmi konferencia összehívásával kapcsolatban

Eisenhower, Churchill és a francia miniszterelnök vesznek részt a tanácskozásban. — Elkészítik a Kelet és Nyugat találkozását.

hívása az oroszok bevonásával, koreai békejavaslatok, Korea jövőbeni politikai státusa a kommunista Kína felvételéről kérés az UNO-ba, a délkelet-ázsiai helyzet, a nyugat-európai védelmi rendszer problémái, Németország kérdése és a közelkeleti problémák.

A háromhatalmi konferenciáról szóló határozatot egyszerre tették közzé Washingtonban, Londonban és Párizsban. Az angol kormány nevében Churchill miniszterelnök jelentette be az alsóház ülésén, hogy június 15-ike után találkozni fog Eisenhower elnökkel és a francia miniszterelnökkel. A bejelentés alkalmával Churchill a következőket mondotta: "Eisenhower elnök közölte, hogy találkozik akkor a francia miniszterelnökkel és velem a három nagyhatalom közös problémáinak a megtárgyalására.

Öfelsége kormányja úgy érzi, hogy a jelen körülmények között igen hasznos lehet. A találkozás helyéül Bermudát ajánlottuk. — Eisenhower elnöknek kényelmesebb június 15-ike után megtenni a találkozót és amennyiben a dolog Öfelsége kormányát érinti, lehetőségünk lesz ezt megelőzően befejezni az angol Commonwealth miniszterelnökeinek konferenciáját az előre kidolgozott tervek szerint."

A továbbiak során Churchill világosan célozott arra, hogy

reméli, miszerint a találkozó további konferenciákkal összehívását fogja eredményezni, amelyen Oroszország is részt vesz.

A francia parlament csütörtöki ülésén René Mayer miniszterelnök jelentette be a háromhatalmi találkozót.

Nagyhatalmi találkozó — az oroszok nélkül

Aligha valószínű, hogy nem állna fenn okozati összefüggés Malenkov és társainak békes melódia és a nyugati hatalmak viszonyában jelentkező lazulás között. Mint ahogyan az angol-amerikai egység sohasem nyugodott oly megbízható alapokon, mint Sztálin hidegháborújának forró korszakában. Ezeket az ellentéteket hiábaválok lett volna tovább kendőzni, annyira kézenfekvővé váltak Churchill legutóbbi alsóházi beszéde után. Az amerikai elnök és az angol miniszterelnök aligha tehetek többet, mint hogy igyekeztek a surlódások és nézeteltérések „nemválságos” jellegét hangsúlyozni. A nyugati hatalmak külügyi hivatalaiiban mégis fel kellett, hogy tegyék a kérdést: megengedheti-e magának a szabad világ azt a fényűzést, hogy az adott világpolitikai helyzetben az orosz blokk tömör és fegyelmzett egységével szemben érdekcsoportokra szakadva és úgyszólván minden időszerű politikai kérdésben eltérő véleményt képviselve jelentkezzen a világpolitikai arénában?

Eisenhower az orosz vezetőkkel való találkozását előzetes feltételek teljesítéséhez kötötte, mint a koreai fegyverszünet és az osztrák békeszerződés aláírása. Churchill ezzel szemben hasznát látta a Malenkovval való találkozásban akkor is, ha nem látszik lehetősége a két blokk közötti összes vitás kérdések rendezésének. Eisenhower szkeptikus az orosz békenyilatkozatokkal szemben és tetteket kíván; Churchill, „az orosz érzés megmozdulásáról beszél” és azt hiszi, hogy apránként is és fokozatosan is rendezni lehet a vitás problémákat. Mi legyen tehát a követendő taktika a Kelettel szemben? Hogyan hozzák összhangba az angol és amerikai politikát a Közelkeleten, különös tekintettel a szuezi kérdésre? A koreai fegyverszüneti tárgyalásokban Amerika merev, vagy Anglia rugalmasabb taktikája követendő? Mi történik Délkelet-Ázsiában? Mi lesz a sorsa az európai védelmi szövetségnek, ha Eisenhower véghezvissza a tervezett költségvetési csökkentéseket?

Ha Churchill kívánatosnak tartja az oroszokkal való találkozást, Eisenhower nem térhet ki a kívánság elől. A három nyugati hatalomnak azonban ezt megelőzően össze kell egyeztetniük álláspontjukat, meg kell állapodniuk a követendő taktikában és főleg meg kell egyezniük nemcsak abban, amit kérni, de abban is, amit engedni hajlandók az általános béke érdekében.

A háromhatalmi találkozó küszöbén:

Megbuktatták René Mayer kormányát

Nagy többséggel vetette el a francia képviselőház Mayer költségvetési megtakarításait

Párizs (UP). A francia parlament csütörtök esti ülésén bizalmatlanságot szavazott a Mayer-kormányra. A nemzetgyűlés 624 tagja közül 390 szavazott a kormány ellen és ezzel újabb súlyos politikai válságba sodorták Franciaországot.

A szavazás előtt René Mayer miniszterelnök drámai bejelentést tett a küszöbön álló háromhatalmi konferenciával kapcsolatban, amelyre Eisenhower elnököt is meghívta. Mayer nyilván arra számított, hogy a bejelentés megmenti kormányát a bukástól, amint az a múltban történt, amikor néhány órával a bizalmi szavazás előtt bejelentette, hogy külön repülőgépet vár rá, hogy Amerikába vigye Eisenhower elnökkel való találkozásra. A francia nemzetgyűlés képviselői számításba kellett, hogy vegyék annak lehetőségét, hogy Franciaország vezér nélkül fog maradni a háromhatalmi konferencia idején és talán az Oroszország bevonásával folyó konferencia idején is. A képviselőket azonban mindez nem hatotta meg és nem voltak hajlandók megzavarni azt a rendkívüli hatáskört, amit Mayer miniszterelnök azért kért a maga számára, hogy (Folyt. a 8-ik oldalán)

Törökország az arabok nélkül is részt vesz a Közelkelet védelmében

Ankara (AFP). A török kormány elhatározta, hogy részt fog venni a közelkeleti védelmi szervezetben még abban az esetben is, ha

Jugoszláv katonai küldöttség érkezik Izraelbe

A hadsereg szóvivőjének jelentése szerint a hó végén jugoszláv katonai küldöttség fog érkezni Izraelbe, hogy viszonzza az izraeli hadsereg baráti látogatását. A hét magasrangú tiszttől álló küldöttség élén Aposztolski tábornok, a belgrádi katonai akadémia parancsnoka áll. A küldöttség az izraeli hadsereg vendégeként hét napot fog az országban tölteni és különböző katonai és polgári berendezéseket elnéveléssel tartottak meg.

Folyik a vizsgálat a leégett repülőgép ügyében

Tegnap érkezett a luddi repülőtérről egy öttagú vizsgálóbizottság, amelynek feladata, kinyomozni a luddi repülőtéren történt tüzeset okait, amelynek következtében az amerikai légtügyi attasé repülőgépe a tűz martaléka lett.

A bizottság tagjai az amerikai légihaderő különböző egységeivel érkeztek és azonnal megkezdték a tanúk kihallgatását.

Schwarz Tova Braun Israel

Jeruzsálem (Mátészalka) Jeruzsálem (Olasztiszka)
 eimek hiányában ezúton hívják meg rokonaikat és barátaikat május 26-án, kedden d. u. 5-kor Jeruzsálemben, Abutor 18/52, Halberstamméknál tartandó esküvőjükre.

Dr. Blei Miklós és neje (szül. Gutá Babos) Kírját Motzkin (Ungvár)

örömmel tudatják rokonaikkal, barátjaikkal és ismerőseikkel, hogy

lányikreik születtek

Információk

cégek és magánberkek vagyoni és erkölcsi helyzetéről

GERSHON BEN
 tudakozó-iroda,
 TEL-AVIV, ALLENBY 51
 K1072

Valódi csakis ezzel a névvel.
 Valódi csakis ebben a csomagolásban

AROMATIC

Szatmár és vidéke mártirjai
 elhurcolásának 9-ik évfordulóján

AZKARÁT tartunk:
 TEL AVIVBAN: május 24-én, vasárnap este 6.30 órakor, Schunat Montefioren, a rehov Meszítát Chásmónáim 23. sz. a. templomban (54-es és 55-ös autóbussz a Tachana Merkazitól);
 HAIFAN: május 25-én, hétfőn este 7 órakor, a rch. Sívát Cion (voit Stanton) 60. sz. a. templomban. (0. autóbussz a régi vasútállomás közelében.)

Szászrégen és vidéke
 mártirjainak emlékére

à z k a r á t
 tartunk máj. 28-án (szíván 14), csütörtök d. u. 5.30 órakor Natanján, a Necách Jiszráél templomban. Emlékebeszédet tart FREUND v. szászrégeni főrabbi. Mindnyájan ott legyünk! Felvilágosítás: Morgenstern, Natanja, Herzl 28.

Pájdalommal tudatjuk, hogy

DEITEL EMMA (szül. Roz) (Bukarest)
 Alakón, 76 éves korában, máj. 19-én (itt hagyott bennünket).
 DEITEL MOSE és BAI: SANDOR és NANDOR

UTÁNZATOT NE FOGADJON EL! AZONNAL CSILLAPIT MINDEN FAJDALMAT A

PALGIN MINDEN TABLETTÁBAN VÉSVE VAN

Megtakarítás!
 Ne halassa el bevásárlásait készpénzhiány miatt. Vásároljon be még ma olcsón, kedvező részletfizetésre az

IRGUN LEASRAI B. M.
 vásárlási könyvvél
 TEL-AVIV, HESS U. 4.

SHAVIT
 JO ES OLCSO KAVE
 USAK SHAVIT-ai!

SHAVIT 18-98

THE PALESTINE DISCOUNT BANK LTD.

FIÓKHÁLÓZATUNK A KÖZÖNSÉG SZOLGÁLATÁBAN

amely a épviselői- Jiszráél ichuel G. s ifjúság mson R. z izráéli vője kö- ann rab- tárgyalá- n szabad rossmann ák, hogy ettségére „brutá- és fel- t, hogy rényt. A mutatótt, m is vo- lányok- ket kér- szolgálat

aziója uton

9 óra- ny ut és n népes meg a já- azió nagy A méhek aberek az tek, ame- árták. A füstbom- mire a telepedtek, ták a tűz re-jiszráéli skola mé- és külön bermetező- ni munka ni a méh-

hírek

darab (Chet nek 500 gr., 750 gram, 501, 302), 5 darab 2 kg. H4 Tet 24), 60 31), Diszkvit (367), dara nek. tojás 5 da- neknek 500 gr. potos asszo- tál 150 gr. kg. (H4 49), 5), banán 200 gr. (Tet gr. (324 29, gyermekek- gram (637), hűvelyesek 9 gr., mosó- esecsemőknek 47), toalet- esecsemőknek 48). tojás 5 írb. asszonyok- neknek külö- rint 3, 4, 3, aromi gyer- av 34), 310, 250 gr., 36- neknek 500 gr.

emény

a német méretű re- ak fel. A pcsolatos- ges vitás egyesbizott- terjeszteti.

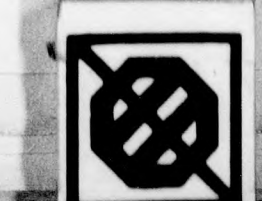
a legújabb Dr. Gonda mi József. kritikája az ól. — Abádi iportja egy ávról. — tán nagy Dr. Róna egy igazi sok más ki legújabb — Olvassa at! Főszer- a: Halmi A1221

etések

lyti, porcelán- ághuzatot, ab- címunkát, go- inn és Beroh- es Mary. Hox- 17. A1187

ankönyvtár az. Javeo utá- la felvez- t részére.

IF könyvtár, 800 font. Wabl. 7. 9-1, A100

Dulles látogatásának ismeretlen programja:

Megrendezték az izraeli hadiipar nagyszabású kiállítását

Mi mindent gyárt az izraeli hadiipar?

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Tegnap bemutatották a sajtó képviselőinek az izraeli hadi és polgári ipar fejlődésének szemléltető kiállítását, amelyet Foster Dulles amerikai külügyminiszter izraeli látogatása alkalmából rendeztek meg. S. Peres hadügyi államtitkár, valamint Emánuel Háruszi, a hadügyi minisztérium sajtófőnöke elmondották, hogy mindössze három-négy nap állott rendelkezésre és ez az oka annak, hogy csak 200 gyár termékét rendezték kiállításra, holott legalább 1000 gyár és ipari üzem terméke lett volna erre alkalmas.

Hadi iparunk fejlődése

— Dávid Ben Gurion miniszterelnök volt az, aki még a felszabadító háborút megelőzően szorgalmazta hadiiparunk megszervezését — mondotta S. Peres államtitkár. Hosszú út vezetett az első „szten” gyártásától, a modern hadiipar megteremtéséig. Az államtitkár szavait „kézzelfogható” tényekkel támasztotta alá. Kár, hogy Izrael polgárai, akik még emlékeznek az öt év előtti egyiptomi légi támadásokra, amikor gyalogsági puskával tüzeltünk vissza a támadó arab bombázókra, nem nézhettek meg ezt a kiállítást. Láthaták volna mindenképp, hogy a hadiipari laboratóriumaink modern felszerelését, amely

nek segítségével állandóan ellenőrzik fegyvereink és hadianyagunk minőségét és kutató munkájuk révén lépést tartunk a modern fegyvergyártás technikájával.

Azok számára, akik még emlékeznek a felszabadító háború idejéből, hogy mennyire számoltuk a fronton a municiót, nehogy egyetlen egy ágyúgolyót feleslegesen kilőjünk, nem kis meglepetést okozott az eléjük táruló látvány. Az izraeli hadiipar ma már aknavetőket és hozzávaló municiót gyárt. Gyártjuk az ágyúgolyók különböző fajtáit, füstfejlesztő lövegeket, gyalogsági fegyverekhez való alkatrészeket, légi bombákat, a rakéták különböző fajtáit, továbbá a gyalogság és más fegyvernemek könnyű fegyvereit. A kiállítás attrakciója az izraeli hadsereg egyik századosa által felállított „Tommy-gun”, amely kiállítja a versenyt az összes külföldi fajtákkal és amelyet hadiiparunk teljes gőzzel gyárt.

A nehéz ipar

Dávid Zakkái, a „Dávir” illusztris szerkesztője, amíg a kiállítást nézte, egész idő alatt könnyeivel küzdött. „Nem csekélység ez számomra fiam” — mondotta. Ezelőtt 30 évvel kellett nekem egy csavár a lakásomhoz, bejártam egész Jaffát, de egyetlen „üzem” sem vállalkozott arra, hogy „gyárt-

son” nekem egy ilyen csavart, pedig csak akkora nagysága kellett volna, mint a hüvelykujjam. Törölgeti a szemüvegét és úgy simogatja szemével a Klotzmann-testvérek által gyártott nagy esztergapadot. A különböző gyalu- és fűrőgépek, a kisebb és nagyobb kompresszorok, a „Magén Chotwood” hatalmas safe-jei — mind élénk bizonyítéka gyáriparunk fejlődő képességének. A hatalmas gépek láttán, hajlamosak vagyunk elfelejteni az iparral kapcsolatosan a közelmúltban is elhangzott sötét jóslatokat és a szomorú statisztikai adatokat, amelyek szerint gyáriparunk kapacitását csak 40 százalékkal használják ki. Mi lenne itt fejlődésben, ha 100 százaléki ki tudnánk használni termelőképességünket?...

Bőr, textil, gyógyszer és optika

A hadsereg felruházása ma már teljesen a hazai ipar gondja. Külföldről csak a nyersbőrt és a gyapjút hozzák, a feldolgozást elejétől végig itthon végzik. A kiállítás szemlélteti a látható a gyapju-bálát, majd a belőle készülő egyenruhát, kezdve a nehéz katonaköpenytől az új tiszti sapkákig. Szenzációkat keltenek a különleges, prémél bélelt pilóta-csizmák és a pilótasapkák, amelyek már szintén itthon készülnek.

A gyógyszer-pavilonban különösen a „Zori” gyártmányok keltették fel az érdeklődést, izléses csomagolásukkal. Helyes volna, ha élelmiszeriparunkban is ismernek az „adjusztálás” nagy jelentőségét. — Az optikai ipar pavilonja a kiállítási tárgyak ötletes elrendezésével vonta magára a figyelmet.

Kár, hogy a nagyközönség nem tekintheti meg ezt a kiállítást, amelyből nem kevés bizakodást és hitet meríthetne a jövőben.

Melyik internacionáléhoz tartozzék az izraeli munkásság?

Vita a Hisztdádrut vezetőségében a nyugati szakszervezethez való csatlakozás kérdésében

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). A Hisztdádrut ügyvezetőségének tegnapi ülésén R. Barkatt kijelentette, hogy a három év előtti határozat, amely szerint a Hisztdádrut nem fog sem a keleti, sem a nyugati internacionáléhoz csatlakozni, elvesztette időszerűségét. Barkatt megemlítette, hogy a Mápám megszegték a Hisztdádrut semlegességi határozatát, amennyiben a kommunista internacionálnak másfél évvel ezelőtt Berlinben megtartott kongresszusára megfigyelőket küldött, holott a nemzetközi szakszervezeti mozgalmakkal való kapcsolat kizárólagosan a Hisztdádrut hatáskörébe tartozik. A továbbiakban megemlítette még, hogy az emlékezetes tengerésztrájk idején a Mápám képviselői a kommunista internacionálé segítségét akarták igénybe venni a Hisztdádrut ellen, ezzel a Mápám szintén megszegte a Hisztdádruti fegyelmet.

ÉLŐ UJSÁG vasárnap este a Tiferet-ben

A tel-avivi HOH kultúrrelőadása: Május 24-én, vasárnap este 19 órakor a Tiferet-kávéház termében a HOH ÉLŐ UJSÁGOT rendez. Szerkesztő: dr. Márton Ernő. Bűnügyi riport az elmebeteg gyilkos vizsgálatáról tárgyalásáról: Dan Ori. Nagy emberek pongyolában (riport és emlékezés): Pásztor Béla. Öszinte kép Izrael sportjáról és testneveléséről: Dückstein Z.

42 órás munkahét az állami hivatalokban

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — Ben-Gurion miniszterelnök az elmúlt évben azzal a követeléssel fordult a tisztviselői karhoz, hogy munkahozamuk növelése érdekében tekintsenek el a nyári rövidített munkanapról és nyáron is dolgozzanak napi nyolc órát. A szakszervezet eleget tett a felhívásnak és megszűntette a nyári 42 órás munkahetet. Most a szakszervezet megállapította, hogy a munkóra-többlet nem növeli a tisztviselők munkájának hozamát és az intézkedés nem szolgálta a kívánt célt. Ezért most elhatározták a heti 42 órás munkahét visszaállítását, ami júniustól szeptemberig marad érvényben.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

CHOLON
A choloni HOH első ÉLŐ UJSÁGA május 27-én, szerda este 19 órai kezdettel a H. O. H. otthonában „Beth Café Cooperatív” (Beth Hatászias, Reh. Golomb) ÉLŐ UJSÁGOT rendez a „Hatikva” munkatársainak közreműködésével. Szerkesztő: Földes József, munkatársai: Halmi József, a Hatikva izraeli szerkesztőségének főszerkesztője; dr. Márton Lajos; Gervai Sándor; Róssel Mordeháj; Szade Cvi, Domán László. Az ÉLŐ UJSÁG iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

NAHARIA

Holnap, szombaton, május 26-án d. e. 11 órakor a Pingvin-kávéház kerthelyiségében a haifai körzeti központ és a HOH országos központi kiküldötteinek jelenlétében avatjuk fel a Hitachdut Oléj Hungária nahariai helyi csoportját. A gyűlésen felszólalnak: Rosenfeld Alexander, a HOH társelnöke, dr. Weisz Dezső, a HOH főtitkára és Orosz György, a HOH országos titkára. A Naharian és környékén élő magyarul beszélő fiatalokat szeretettel várjuk — Az Előkészítő Bizottság.

HAIFA KIRÁNDULÁS

Ismerjük meg az országot Dántól Ejlitig! A haifai HOH újból beindítja a kirándulások sorozatát és első utazásként Szdomba viszük a kirándulókat május 29-én, pénteken a délutáni órákban indul, az estét és éjszakát Beersévan töltjük és másnap, 30-ikán folytatjuk az utat Szdomba és még aznap estére visszatérünk Haifára. Csak korlátozott számú kirándulókat vehetünk a így résztvevőket a jelentkezések sorrendjében vehetünk figyelembe. Jelentkezni lehet a HOH irodájában, Haifa, Arlosoroff u. 3/a, minden munkanapon délelőtt 11-1 és délután 5-7 óra között.

HAIFAI UTMUTATÓ

Hajfestés amerikai festékekkel!
Legmodernebb rendszerű tartóshullám, estélyi frizurák!
Kozmetika: BARÓ ILLA vez.
Epilláció, elektr. rántalanítás.
GISELLE HAIFA,
Herzl u. 61.
NŐI FODRASZ SZALON

Ki fizet legtöbbet Haifán értékeiért?
OCCASION WALTERSTEIN 3 MENACHEM-U. 3
„A R T A”
Ézüstért - aranyért - briliánsért - kristályért és szőnyegért

OCCASION LOUVRE HERZL UTCA 24
HAIFA LOMBARD
Vesz és elad:
kristályt, porcelánt, kőpet, szőnyeget, ékszer.
TELEFON: 2069.
Pénzt kölcsönöz:
aranyra, ezüstre, briliánssra és egyéb értéktárgyakra.
(Bejárt az udvartól 15.)

Nordau Kávéház Ltd.
Haifa, Nordau-u. 2.
renoválás után ismét nyitva, új vezetés alatt.

PÉNZZT Aranyért, ezüstért és ékszerért
Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16
Technikum-épülettomb.

Ruhák Kosztümök Szoknyák, bluzok
NOAH
HAIFA, HERZL-U. 61.

Engelstein, PARFUMERIA HAIFA, - JAFFA-U. 54.
Legmodernebb illatszerek és biszok új nagy raktárával megnyitott Gyógyjavítás

Butor
Ágy, jégszekrény, „Lakol” bútor nagy választékban. Fizetési könnyítések is. EHRICH TESTVÉREK, O-AKKÓ: Corchaniával szemben. NAHARIA: Teniszpálya, Eljáhu Golomb utca. K1041

KIADÓ 2 és fél szobás
teljesen modern lakás kerettel, elegáns luxus-magányvillában a Karmelen, kizárólag vallásos családoknak, 4500-ért.
S. Sternberg & Son
HAIFA, Herzl u. 29.
Telefon: 3715, 2245.
9.30-12.30, 4.30-6-ig.
HAZAK. TELKEK.

PAPLANT (pelyh, toll, gyapju, vagy vattával) DUNNAT, PARNAT, a csehszlovák származású készítőnél
Weisz Stantón 24 ajtó 37.

RÁDIÓ

PENTEK
6.30: Mán tova - 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hanglemek, 7.59: hírszefoglalás, 12: déli zene, 12.30: füvészenekar, 12.50: a kórházak műsora, 13.30: hírek, 13.48: budapesti vonószenes (Beethoven, Mozart, Grieg és Schubert), 16: Kárbát sabbat cházandálokkal, 16.30: ifjúsági műsor, 17: kivánság-műsor (Mozart zongoraverseny Prokofjeff 5. szimfónia), 18.15: hírek, 19: zenei gyöngyszemek, 19.10: a Kol Izrael zenekarának hangversenye, 20: izraeli melódiák, 20.20: felolvasások a Ténárból, 20.30: hírek, 21: péntek esti hangverseny, 22.30: izraeli dalok, 23: hírszefoglalás.
Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: Mark Lavri szerzeményéből, 18.30: francia hírek, 19: spanyol adás, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.
A hadsereg rádiója: 18.35: részletek Puccini „Pillangókisasszony” című operájából, 19.45: péntek esti hangverseny, 21: tánczene.
SZOMBAT
7.30: Adon olám és hanglemek, 8.30: hírek, 8.40: izraeli melódiák, 9: reggeli hangverseny, 10: zenei találós verseny, 11: klasszikus zene, 12.30: kivánság hangverseny (héber dalok), 13.30: hírek, 13.48: cházandálók, 16.32: könnyű zene, 16.45: Bizet: Carmen e. operájának 3-ik és 4-ik felvonása, 18.15: hírek, 19: zenei gyöngyszemek, 19.25: sabbat-melódiák, 20: találós kérdések, Szneel Rosen műsora, 20.24: Tenach-részletek, 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Hámdin és melávé máltá műsor, 22: tánczene, 23: hírszefoglalás.
Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: modern zene, 17.30: a kibucok hangversenye, 18.30: francia hírek, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.
A hadsereg rádiója: 18.35: zenei mozék, 19: zenei gyöngyszem, 19.35: tánczene, 21: tánczene.

OKIRATOK HITELES FORDITASA, levelezés, beadványok hatóságokhoz, konzulátusokhoz, úrlapok kitöltése, patentirozás.
HAIFA, GIDEON-U. 2.
HOFFMANN

ELADÓ KÉT ELSŐRENDŰ billiárdasztal (karambol). Billiárdasztalokra rendeléseket is felveszek.
Talpiot étterem, Haifa, HERZL UTCA 61.

Gumigyár felvesz henger-munkásokat
HAIFA, P. O. B. 337.

TANULJON SZABÁSZATOT csoportban vagy egyénileg NEUGRÖSCHL ILUS dipl. szabász, HAIFA, Arlosoroff 80/II. bej. Telefon: 3383.

Hol szorakozzunk Haifán?

HAIFA SZENZÁCIÓJA DANA és PANTO,
A VILÁGHIRŰ JUGOSZLAV TÁNCOSPAR
ALICE - AVIVA DOU-GAZAROFF szólótáncosnők KOZÁK TRIO (*)
BORIS és szólístái JEANETTE énekel
AZ **ELDORADO MÁJUSI MŰSORÁBAN**
Asztalrendelés: Tel. 4989. — Szombaton ötórás tea.

MÁR izletes menüt ehetsz a **57 Talpiot** étteremben Herzl-u. 61. piaszterért

Haifai mozik műsora:

- ARMON, (tel. 4848): WAPATH (szines) — Edmond O'Brien, Polly Bergen, Dean Jagger
- ACMON, (tel. 3003): BEHIVÓ — Rendezte Samuel Goldwyn. Dana Andrews, Farley Granger, Dorothy McGuire
- EN-DOR, (tel. 3421). Szombattól keddig: ARABIA LÁNGJA, (szines) Maureen O'Hara, Jeff Chandler Szerda, csütörtök MALAEK BIGUIHINOUM. Arab film
- HADAR, (tel. 2509): A FÁKLYA ÉS A NYIL (szines) Történelmi film. Burt Lancaster, Virginia Mayo
- AMFITEATRUM, (tel. 4018): HOLNAP UJ NAP VAN Pier Angeli, Aldo Silvani. — Olasz film. — (2. hét)
- ORAH (tel. 4017): BRONZEMBER — Burt Lancaster, Phyllis Thaxter
- GAL-OR. Este: WATERLOO BRIDGE (7-ik hét) Nappal: HAZAI DOMBOK

A Hadar gyönyörű kertés és terraszos kávéháza **„Ginat-Or” CHAIM-U. 2.** (Ellern's bank fölött, Herzl u. sarok. Tel. 2815. Szombat és ünnep estenként 7.30-tól kitűnő magyar tánc- és szórakoztató zene.

CIRO HERZLIA 32. Magyar- és szlovák-származásúak találkozóhelye CIGANYZENE — HANGULAT — TÁNC SLÁDEK FREDI ÉS SZOLISTAI LUCI ROSE a mikrofonnál - Péntek este műsor

ARIZONA MT. CARMEL. TEL. 6966 SZÁLLODA — BÉR — ÉTTEREM — KÁVÉHÁZ A KERT EGÉSZ NAP NYITVA **FISCHER RICHARD** HOROVITZ HANS WILLI SPEISER AZ IDEALIS BÉR-TRIO (*)

„Sirj, édes hazám”

Allan Patton regénye Maxwell Anderson színpadi átdolgozásában

ANDRÉ KOSZTELANETZ

A filharmonikus zenekar fűszerűen pergő karmesteri névsorában az orosz származású, jelenleg Amerikában élő népszerű dirigens, André Kostelanetz, vasárnap első ízben szerepelt nálunk, hogy a 8-ik rendkívüli bérelti sorozat két estjé vezényelve, európai turnéjára induljon innen tovább. Mozdulatai után itélve akár teniszbajnok is lehetne, — oly rugalmasság, energikus, világosan tagoltak gesztusai. A zenekar ennek megfelelően elsőrendűen hangzik. Nagy rutinja minden tekintetben kellemsen nyilatkozott meg. Ismeri a százejtű hangszer minden fortélyát, s ezt kitűnően ki tudja használni. Még ily futólagos kapcsolata a zenekarral is az ő előnyét szolgálta: a különben nem tulságosan kitartó muzsikuskoknak nincs idejük megünni s frissen, lendületesen játszottak a bemutatkozó hangversenyen.

Kosztelanetz, Lily Pons híres énekesnő férje, nem kell, hogy féltékeny legyen neje sikereire, a saját képességei is elegendők ahhoz, hogy népszerűvé váljék. Hogy ez valószínűleg első sorban dirigens-technikai adottságainak köszönhető, nem nagyobbstíliú zenei koncepciójának, igen valószínű. De ilyen nagyon kellemes társalgóra is szükségünk van olykor. Igen szépen szólót Haydn népszerű g-dúr szimfóniája (88. sz.), bár a lassú tétel kissé szétcsúszott. Annál szívesebben hangzott Ravel „Lud-anó” ciklusa, öt gyermekdarab, mely egy régi táncdal, pavánával kezdődik, s egy tündérmese fejzódik be. Közben a szépséges tündérlány és a csúf szörnyeteg is társalognak egymással. Ravel szerette az egzotikus hangképeket s hangzásokat, — ebben a bájos mese-ciklusban kellett regék hangulatát idézi fel. Lehetséges, hogy ennek a Lud-anónak egyik tojásból kélt ki Puccininak nem egy műve, vagy legalább is orientális harmóniái...

Ravel nagy drámai művének, a „La valse”-nek felépítése már intenzívebb együttműködést kívánt volna karmester és zenekar között. Amíg az első rész, melyben még a kedélyes Johann-strauss-i keringő dal lamai lebegnek a térben, igen szépen csendült fel, addig a háború borzalmainak felidézése kevésbé győzött meg bennünket. Paul Paray háborzongató előadására kellett gondolnunk, ha fel akartuk idézni magunkban a szerző eredeti elgondolását. De ha a drámai koncepció látszólag nem is tartozik Kosztelanetz elegánsan berendezett zenei ruhájához, — előadása igen szemléltető maradt. — A műsor második felében Csajkovszky egyik legértékesebb szimfónikus művét, a „Romeo és Julia” fantázia-nyitányt hallottuk. A nagy orosz mester ezzel nyitotta meg — 1869-ben — Shakespeare-sorozatát, melyhez késsőbb „A vihar”, s mint másik fantázia-nyitány, „Hamlet”, csatlakozott. Zenei tanácsadója, Balakirev hívta fel rá figyelmét, sőt még egy teljes vázlatot is adott számára, melynek alapján „Romeo és Julia”-t megzenésítette. Egy óhítú orosz templomi korál is feldolgoz benne, s a két szerelmi motívum átvonul az egész művön. Valójában egy szimfónikus költemény, melynek csak szövege hiányzik.

Kosztelanetz régi hazájából hozott emléke után a jelenleginek hódolt, mikor George Gershwin „Egy amerikai Párizsban” című programművét adta elő. A jeles turista és megzenésítője akkor érzik legtothonosabban magukat az idegen metropólisban, mikor egy mulatóhelyen a jazz-band szólal meg. Hogy Gershwin szelle-

mes és humoros zenéje ottben a párizsi bárban mozog legrabadabban, azt nem is csodálhatjuk. Az amerikai turista és Gershwin társaságához harmadiknak vendég karmesterünk is teljes szívvel csatlakozott. A zenekar igen jól statiszták a dárídóhoz...

ÉNEKESEK

Jó, hogy Gershwin pezsgő zenéje felvidítót bennünket egy küssé, mert szükség volt rá, mielőtt egy komorabb témához, hazai énekeiseink problémájához nyulnánk. Faludi Katalin és férje, Garay Ernő, ismert tenorista közös ohel-sémi hangversenye, mely a Bné-Herzl védnöksége alatt és annak támogatásával jött létre, ad alkalmat erre az emlékezésre. Európában, vagy Amerikában minden muzsikusk, ha befejezi tanulmányait, azáltal, hogy a legkiválóbb operaelőadásokat és előadóművészeket van alkalma állandóan hallgatni, megkapja, azon számára életbevágóan fontos impulzusokat és utmutatásokat, melyek további fejlődéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Minden művésznek szüksége van erre, mivel egyrészt ezáltal rendkívül sokat tanulhat, másrészt, hogy önkontrolja lehessen, melyet legjobban másokkal való összehasonlítás alapján nyerhet el. Tanulás és önképzés az egyedüli út egy művész fejlődéséhez.

Nálunk, főképpen az énekeseknek, alig adódik ez a lehetőség. Nemzeti operánk mindenre inkább alkalmas, minthogy példaképet mutasson, másrészt azonban kiváló külföldi énekesek rendkívül ritkán vetődnek el hozzánk. Ez a kettős hiány csak kevésbé pótolható hang lemezek és rádió hallgatásával, mert nélkülözök az eleven kontaktus erejét. Mind-ezekhez járul, hogy e helyzet következményeként a közönség nagy részéből hiányzik az ének-előadásokhoz szükséges megértés, előfeltétele. Még hangszeres zeneben közönségünk túlnyomó része eléggé jól kiismeri magát, addig éneket illetőleg teljes bizonytalanságban marad.

Énekesinket nehéz gazdasági helyzetük vidéki-és kibuc-felépésekre kényszerítik, melyek rendszerint csak elősegítik a színvonal leromlását, részben a kontroll teljes hiánya, részben pedig — általában és kevés kivétellel — ezek hallgató-ságának igénytelensége következtében. Ha művészeink meg akarnak élni, népszerűsügre kell törekedniök s ezt rendszerint csak nagy koncessziók árán érhetik el. A kibuc-hangversenyek intézménye gyönyörű elgondolás, de azon búkik meg az énekeseket illetőleg, hogy e szervezet vezetői is inkább szórakoztatni kívánják a tagozatok közönségét, nem pedig egyben nevelni is azt. Ezen az állapotban csak akkor fogunk tudni változtatni, ha szakszerű vezetés alatt álló állami operaházunk lesz, mely „alma-mater”-jévé válik minden erre érdemes, komoly hazai énekesnek.

Garay Ernő és Faludi Katalin ohel-sémi hangversenyükön, a kitűnő Mose Lusztig zongorakísérete mellett, operáriákat és duettek, valamint dalokat adtak elő, s a nagyszámu közönség zajos tapsokkal adózott mindkettőjüknek.

CHOPIN-EST

Frederik Portnoj, ki az egyik varsói Chopin-versenyen díjat nyert, az Ohelnek színlítt telt termében adott zongorakoncertjét egykori nagy honfitársa művelnek szentelte. Bach és Beethoven mellett Chopin úgy szólván az egyedüli, kinek zongoraköltészete egy teljes esten át változatosságot nyújt. Ezért alig is találkounk, pld. Mozart, Haydn, Schuman, vagy Brahme-zongoraestekkel. Portnoj a kevésbé jelentős polonaise-

Szentimentális délamerikai néger zenés drámát léttünk a Habima színpadán, a „Cry the Beloved Country” című regény színpadi átdolgozását. Önkénytelenül is mindnyájan a „Tamás bátya kunyhója”-ra gondoltunk, amikor gyermekkorunkban megsirattuk az amerikai négerek tragikus sorsát. A könyv nyomán politikai és emberbaráti érzések viharzottak fel a múlt század közepén, melyek kihatottak egy egész földrész életére.

Allan Patton regénye azonban nem propaganda-regény, csupán megható, kedves könyv, amely egyszerűségével és igazi emberi karaktereivel, ha sok könnyet is csalt a szemekbe, de nem verte fel országok nyugalmát. Sőt, a regénynek külföldön sokkal nagyobb a sikere, mint magában Dél-Afrikában.

Maxwell Anderson, Kurt Weill zeneszerzővel, zenés drámát csinált Allan Patton regényéből. Erre a célra felhasználták az amerikai néger spirituálékat, ezeket az egyszerű, primitív, vallásos dalokat, amelyek mély hatást gyakorolnak a keresztény négerre, hívő lelkére.

Az énekkórus, amely a darabban minduntalan megjelenik, az érzelmek menetét van hivatva követni és aláfesteni, mint az ősi görög tragédiákban. Anderson felismerte a kórus nagy fontosságát az egyszerű néger darab játszásánál és határozottan alkalmazta is azt.

Felismerhetők a darabban a középkori keresztény misztériumok nyomai is.

jámborok életének dramatiszálása volt.

A „Sirj, édes hazám” az öreg, szentéletű, keresztény néger papnak, Stephen Kumalonak, tragikus életét meséli el. Az egyéni tragikum túl azonban feltárja az egész néger faj tragédiáját is. Kumaló fia, az egyszerű, jóindulatú Absalom, Johannesburgba megy azzal a szándékkal, hogy fizikai munkával pénzt gyűjtsön magának, hogy tanulmányait folytathassa. Ott azonban züllött unokabátyjával kerül össze és elnyeli a nagyváros alvilága. Absalom szorongatott helyzetbe kerül, mert szerelmese, Irina, gyereket vár. Lakásra van sürgetően szüksége és pénzre, hogy összeházassdjanak és eltarthassa kis családját. A gonosz rokon és cinkostársa kihasználják a naiv falusi néger fiú hiúságát, betörésre veszik rá, ahol sok pénzt kereshet. A betörés folyamán Absalom ráő egy fehér emberre, a lóvés halálos és az áldozat, — hogy a tragédia még nagyobb legyen — igen befolyásos néger-barát.

Stephen Kumaló, miután egy évig semmi hírt nem kap fiától, felkerekedik eldugott falujából, hogy megkeresse őt a nagyvárosban. Hosszas bolyongás után éppen akkor talál rá, amikor Absalomot tettéért halálra ítélik. Néger sors.

A darab értéke és értelme főleg az, hogy az egyéni

Kumaló bolyongása, hogy eltűnt fiát fellelje Johannesburg rengetegében.

Az öregedő, naiv, primitív néger papot, Stephen Kumalót, Aharon Meskin alakítja, csodálatos átérzéssel és intelligenciával. Hatalmas termete, a vándorlás alatt megroggyan, meggör-

nyed az út porától, a fáradtságtól és a lelki fájdalomtól. Négeres, markáns arca, bágyadt, mély hangja, egyszerű, istenes beszéde szentéletű remetére emlékeztetnek, aki nem érti a nagyváros komplikált életét és furfangjait és akinek a legnagyobb bajok között sem rendül meg hite Istenében. Aharon Meskin magas erkölcsi régiókba emeli a néger pap figuráját, játékaiból valami szent áhitat, meggyőződés sugároz ki, amely megtölti a színpadot.

Penina Perach, Irene, a négerleány szerepében, erőmoly színész kvalitásait érvényesíti, amit eddig kisebb szerepeiben nemigen volt alkalma kihozni magából. Nagy hibája, hogy néhol érzelmeinek több kifejezést ad, mint kellene és ilyenkor hangja fátyolossá válik. — Smuel Rodensky igen érdekes játékot ad John Kumaló szerepében; ő a johannesburgi alvilág egyik nem mindennapos, hájjal megkent, ravasz figurája.

Nachum Buchman alakítja Absalomot, Stephen Kumaló fiát. Szerepe igen érdekes és hálás, amit Buchman nem hagy kihasználatlanul. Igen megrázó utolsó jeleneteiben, amikor valóságos ösemberi figurát játszik. Ráébred arra, hogy fél a haláltól és ordítása a félelem ösemberi velőtrázó kitérése. Vagy, amikor zárkájából kétségbeesetten lögtatja ki hosszú karjait és kidülledt szemekkel, amelyekben a borzadály kifejezése ül, néz a semmibe. Ilyenkor Shakespeare Calibánjára, az öserdő emberére emlékeztet.

A rendezés Gellner mester ragyogó munkája, a legjobb közül való, amiben eddig Tel-Avivban részünk volt. Egy dolgot mégis felrovnunk a rendezés hibájául, hogy tudniillik, Gellner a főszereplőket is — Mes-

kint és Penina Perachot, akik kimondottan drámai színészek és nincs képzett hangjuk — szóló énekesmókra szorítja. Ezt könnyű szerrel ki lehetett volna kerülni, anélkül, hogy a darab menete parányit is szenvedett volna emiatt és minden éneket a kórusra lehetett volna bízni. Gellner ebben hű akart maradni az eredeti játékhoz, itt azonban ez az igyekezte csúdot mondott. A kórus, Konrad Man vezetésével, igen kellemesen

bet és fontos szerepet tölt be.

Joseph Karl diszletői modernnek, érdekesek, újszerűek. Egymás fölé helyezett diszletekben igyekszik a sokrétű és gyorsan váltakozó jeleneteket érzékeltetni. Néha túlzásba is viszi, mert a világítás nem elég erős ahhoz — legalább is a bemutatón nem volt az, — hogy pontosan ki lehetett volna venni az egyes jeleneteket.

A darabot Menasse Levin fordította héberre, az énekeket Efraim Dror, mindkettő igen sikeres munkát végzett.

Dr. Marton Géza

H. G. DARVAS

a nemzetközi mesterhegedűs, a new-yorki NBC, a londoni BBC, a párizsi RDF és az ankarai rádió hegedűcsillaga Ankarából tegnap, rövid vendégtúrára, Izraelbe érkezett. Darvas, akit a „cigányzene királyá”-nak neveznek, vendégtúráját vasárnap, május 24-én kezdi meg a telavivi „AMBASSADOR”-ban.

Dekoratórok, mosodák! Ha verőjüket jól és pontosan akarják

kiszolgálni, úgy a tüggyönt Neuwirth-nál tisztíttassák.

Tel-Aviv, Nachlat Benjamin u. 133 Alapítva: 1939.

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a „TURISZTIKA” utazási irodához JAFFA, 300-as utca 5. sz. Noga-mozi mellett. Jegyek izraeli fontért. Gyors clintezés.

Vallásos tragédiák voltak ezek, amelyeket általában a szabad ég alatt — templomok előterében — adtak elő és tartalmuk szentek és sorsot kiterjeszté egy egész fajra és feltárja a néző előtt a néger tragikus, patétikus életét.

A mese magva Stephen

... és most is: lámpák részletfizetésre már 1 font 500 pruta heti lefizetésre. Csillárok, állólámpák, fali-karok, stb. Kérje megbizottunk látogatását kötelezettség nélkül, vagy forduljon egyenesen hozzánk. „BETH-OR” Tel Aviv, Ben Jehuda 113.

PÉNZT folyósít ékszerre és minden értékre Lombard Tiferot T.-A. Rothschild 31. Tiferet-ház. Vezető: RAJNA DAVID, ékszerész, a pesti állami zálogházak v. becüsse (8-5-ig). Tel. 4976

HABARAK BUTOR TEL-AVIV, HECHALUCIM 42 RESZLETRE IS Szalonbutorok Uj és használt Modern patent butorok rekamiék CSERE ELADÁS

fantáziával kezdte műsorát, s erről a műről Koroszovszky azt állítja, hogy a lengyelek nemzeti viszályát és harcait ábrázolja, melyekből aztán végül is a lengyel nemzet kerül ki győztesen. Hallottuk a grandiózus b-moll szonátát a gyászindulóval, az f-moll balladát: üde, gyöngéd szellők és tomboló viharok párbeszédét, — egy andalító bölcsődalt, az aszurdur keringőt, mazurkát és etűdöket. — Portnoj nem virtuóz eszközökkel, hanem érző, közvetlen átérzéssel közvetíti Chopin műveit. In-

KAMARAZENE

Két kiváló művésznünk, Vincez Ilona (zongora) és Pártos Ödön (brácsa) hangversenyét hallhattuk az elmúlt héten a telavivi műzeumban. Két nemcsak különböző, de ellentétes egyéniség. Lényegében eltérő a zenéhez való beállítáruk is: Vincez Ilona férfiasan markáns, dinamikus egyénisége uralkodni kíván fölötté, míg

Pártos a felkent pap akasztosságával járul oltára elé. Az est kiemelkedő eseményét Bach g-moll szonátájának átszellemült adagio-tele és Darius Milhaud ragyogó humorral és briliánssan előadott „Négy portré”-ja képezte. Brahmsnak — eredetileg klarinét és zongorára írott — két szonátája brácsával kevésbé érvényesül, különösképpen, mivel a műzeum egyetlen akusztikája a zongorát részesíti előnyben vonós-partnereinek rovására.

Pataki László

Az utolsó napokban az a hír járta be a sajtót, hogy a kairói főrabbi, Chajim Náchum effendi...

Chajim Náchum effendi

szágaiban megvédjék zsidó tetvéreik jogait. De az idők folyamán ez az Alliance a francia-zsidó asszimiláció fellegvára lett...

megbizást kapott a kormánytól arra, hogy egy új cháchám-bási választást készítse elő, feladatát úgy oldotta meg, hogy saját magát választotta meg cháchám-básinak...

Ezen a vonalon mozog Nagibhoz való hozzádörgölése és az a patétikus kijelentése is, hogy az egyiptomi zsidóság a Nilus völgyén kívül nem ismer más hazát...

Ki ez a Chajim Náchum? Nyolcvanegy évvel ezelőtt Szmirna környékén egy kis ázsiai városkában pillantotta meg a világot...

Peter De Vries:

Meggondoltam magam

Néhány évvel ezelőtt egy cégnél dolgoztam, ahol minden iradáhszerűség felelős a következő lakonikus szövegű tábla volt kifüggesztve: „GONDOLKOZZ!”

teszi próbára a gondolkodó elmét. Achilles és a teknősbéka versenyfutásából a lassú, de előnyvel induló teknő kerül ki győztesen.

Mit művel Preston, ha szabad érdeklődnöm? — fuvallta az aprótermetű, kopasz, cvikkeres Mr. Bragley ironikus, vihártjelentő simasággal.

Gondolkodom, cégvezető úr, — válaszoltam és rámutattam az íróasztalom felett függő táblára. — Abban a pillanatban, amikor megzavart, éppen Zeno nyolc paradoxán dolgoztam, melyek Aristoteles és az edessai Licunos írásai révén ismeretesek és amelyek diszkreditálni igyekeznek a mozgás fogalmát.

Harmadnap, dél felé lábujjhegyen közelítette meg asztalomat és valóban nem is zavart meg addig, míg fel nem tettem a kérdést. — Töprengünk, Preston, töprengünk?

Felpillantottam a táblára és megnyugodva konstataltam, hogy még a helyen van a felszólítás. Udvariasan válaszoltam, röviden, világosan összegezve emefuttatásom lényegét.

Igenis Mr. Bragley. Töprengék és egészen érdekes megállapításokra jutottam. A közfelfogás csaknem kizárólagosan a szürrealisták érdemének tudja be, hogy a modern képzőművészetben és grafikában oly széles teret hódítottak a fantasztikus, álomszerű, groteszk formaelemek. Viszonyt ne felejtjük el, Mr. Bragley, a hosszú évszázadok előtti kiterjedt munkásságát olyan tekintélyeknek, mint Hieronymus Bosch, az ifjabb Brueghel, vagy akár Montecombini, a palettái Mester. Az ő kutatásai és eredményei...

de egy dolog megmaradt: a cionizmus ellen érzett gyűlölete. 1920-tól kezdve 27 éven át lehetett volna alkalma gyakran Erec Jisráébe átrándulni, amely Kairótól nem esik messzebbre, mint Budapesttől Temesvárra, de ő ezt az utat soha meg nem tette.

Annál szolgálékúbb volt Chajim Náchum a felsőbb-séggel szemben. Egyiptomban a középkor óta a zsidók bizonyos autonómiaja törvénybe van iktatva. Ehhez tartozik az örökösödési jog is. Vagy kilenc évvel ezelőtt egy-két egyiptomi képviselő felszólalt a zsidók autonóm jogai ellen, amire Chajim Náchum már is kész volt az örökösödési dolgában lemondani az autonómiajól és elfogadni a Korán itélkezését.

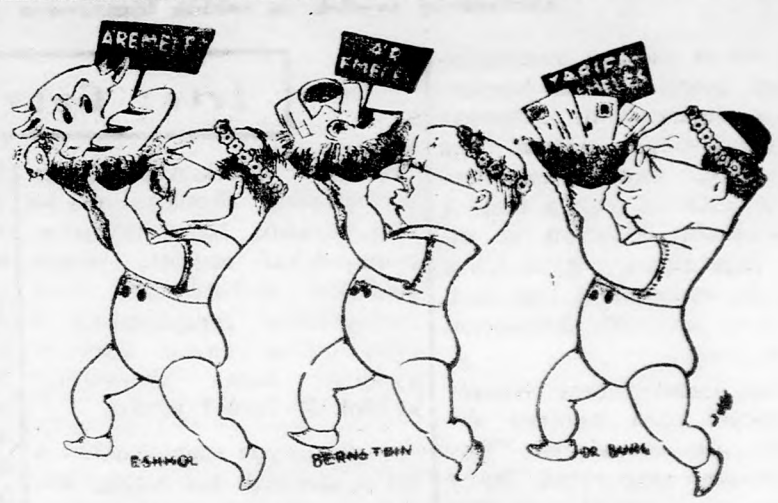
De ez a török hazafiaskodás a zsidó nép nemzeti mozgalmának rovására nem tartott sokáig. Kitért az első világháború s amikor a központi hatalmak legyőzése után a nyugati hatalmak bevonultak Konstantinápolyba, Chajim Náchum, aki az egész háború alatt nem tudott eleget agyarkodni az angolok és franciák ellen, jónak látta keréket oldani és eltűnt a török fővárosból.

Közben megüresedett a kairói rabbi-állás. Chajim Náchum megpályázta és annál könnyebben megnyerte ezt a stallumot, mikor európai műveltséggel bíró szefárd-rabbik száma vajmi csekély.

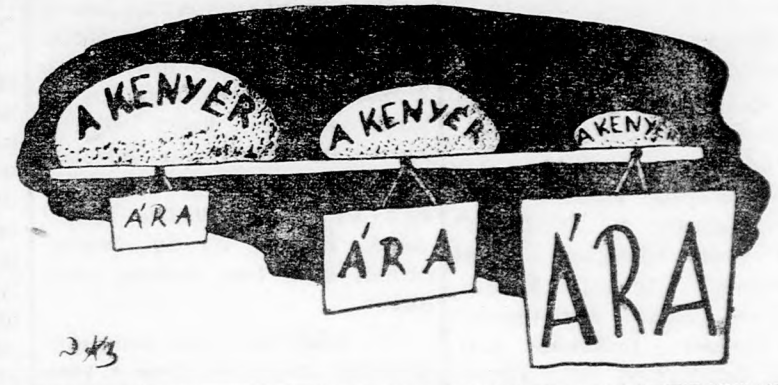
Itt Kairóban Chajim Náchum más purimi köntöst vett magára. Levette a török hazafi mezt és arab burnuszba öltözött.

Arb lett. Elkézdett előszobázni a politikuskonál és boldog volt, ha a Gazette Egyiptenne megírta, hogy Chajim Náchum gémenciája audiencián jelent meg a képviselőház alelnökénél. Összeköttetései révén beválasztatta magát a kairói arab akadémiaira, ahol persze a legszorgalmasabb látogatók közé tartozott.

Ennek ellenében a harminchárom évi kairói működése alatt vajmi keveset tett a zsidóságért. Sem az ifjúság oktatása, sem pedig a zsidó érzés, avagy valóság megerősítése terén semmit, de semmit nem tett. Reprezentatív fellépésre szorított és igyekezett a cionizmus munkáját elgáncsolni. Egyiptomban való átköltözésével sok minden megváltozott életében.

A zsengek bemutatása sávot láncpén...

Aesopus meséiből: „A róka és a hollo”.

A „hollo”: — Kár a gözért, öreg fia. En is olvastam a könyvet...

A zöldség utja a termelőtől a fogyasztóig

Agrár, és félagrár átlamokban, a zöldséges kofák mellett a termelők is megjelennek a piacokon, termelvényeik értékesítésé végett.

Ennek a körülménynek mindenekelőtt a fogyasztó látta a hasznát, mert közvetlenül a termelőtől vásárolhat és mert a termelőnek a piacon való megjelenése jótékony hatással van az árak alakulására.

Haszna van azonban ebből a termelőnek is, mert a fogyasztó által fizetett árat ő vágja zsebre és mert a piacon való megjelenésével — még ha az árúját viszonteladónak adja is el — oda tud hatni, hogy a termelvényét a lehető legnagyobb áron értékesítse.

Eveken keresztül kapcsolat alakult ki a termelő és a viszonteladó, valamint a termelő és a fogyasztó között és minthogy a termelő keze illymódon rajta van a piac pulzusán, tájékozódást nyer afelől, hogy mire van a piacon szükség.

Nálunk a termelők 99 százalékának nincsen semmilyen kapcsolata sem a fogyasztóval, sem a fogyasztónak az árusító zöldségkereskedővel.

Ezúttal ne kutassuk, hogy hogyan alakult ki ez a helyzet és ne is boncoljuk az e tekintetben várható fejlődést, a jövő perspektíváit, szorítkozunk csak annak a megállapítására, hogy az adott helyzetből milyen hátrányok származnak úgy a termelőre, mint a fogyasztóra.

A termelők árúját beszállítják a Tnuvához, vagy a Tenéhez, aszerint, ahogy a termelő a szövetkezeti, vagy a magánsektorhoz tartozik, mely vállalatok átveszik az árú eladásra — mint már említettem — bizonyos alapon. (Az egyszerűség kedvéért ezen vállalatokat a továbbiakban bizományosoknak fogom megjelölni.)

A városokban számszámra vannak zöldségárusításra berendezett üzletek. Ezek, szükségleteiknek megfelelően, időről-időre megjelennek a bizományos-

Írta: DOV DAJAG, Rispon

soknál, ahol megvásárolják a nekik szükséges árúkat.

A zöldségárak árait is a kereslet és kínálat törvényszerűsége alakítja és ennek megfelelően a zöldségnek jó ára van akkor, amikor a bizonyos zöldségből még kevés van a piacon — amikor az áru primeur — vagy amikor már alig van belőle a piacon.

Ilyenkor ezek a zöldségfélék, rendszerint a pult alá kerülnek és csak jóismerősöknek és jöppénzért kerülnek onnan elő! A termelő, a konjunkturális árból nem részesül, vagy csak igen kis százalékban, ami távolról sem elegendő a mai termelési rendszer mellett holtbizonyosan bekövetkező dekonjunkturális ár pótlására, amely ár, rendszerint a termelési költségeket sem fedezi.

Az eddigi értékesítési rendszer, a termelő, mint a fogyasztó, vagyis a két nélkülözhetetlen faktor számára a következő hátrányos helyzetet eredményezte:

a) a fogyasztó az említett konjunkturális periódusban nem jut áruhoz, vagy csak igen magas áron, a termelő a konjunkturából alig részesül, vagy egyáltalában nem részesül;

b) a dekonjunkturális periódusban, a nagy kínálat minden hátrányát a termelő viseli, míg a fogyasztó nem élvez teljes mértékben a nagy kínálatlaltal járó alacsony árak előnyeit, mert a kiskereskedők, a saját jól-felfogott érdekeiknek megfelelően, a bizományosoktól csak annyit árú vesznek át, amennyire éppen szükségük van, nehogy meromoljon a nyakukon. (Az rothadjon a bizományosoknál.)

A kiskereskedő azután a nagy árubőség idején is megcsinálja a maga kalkulációját, amelynek logikusan az az alapja, „hogy nem a forgalomból, hanem a haszonból élünk”. Neki iksz összeget kell keresnie kilogra-

monként, különben nem adja el. Őt nem érdeklik a bizományosoknál feltorlódtott — sok esetben biztos rothadásra ítélt, — óriási mennyiségek, tulajdonsainak sorsa, mert neki keresnie kell, hies nagy az adó, nagy a házbér és drága a megéltetés!

A termelő itt-ott, ügyebajos dolgai elintézésére a városba megy, mely alkalommal, megrökönyödve látja azt az óriási különbözetest, ami az értékesítési-ár és a neki kifizetett ár között kifejezésre jut, mely közülmény igen elkeserítő és demoralizáló hatással van a termelőre, aki joggal becsapottnak érzi magát és mondhatni, hogy ok nélkül a bizományosokat okolja. Márpedig logikus, hogy ahogy a bizományos nem irhatja elő a termelőnek, mit termeljen, ugyanígy nem alkalmazhat a kiskereskedővel szemben sem semmimű kényszert, az átveendő mennyiséget illetőleg.

Ha a felvetett tervgazdálkodás alapján, a viszonteladónak bizonyos mennyiségek átvételére szerződést kellene kötniök, automatikusan megváltozna a helyzet, úgy a termelő, mint a fogyasztó szempontjából. Az irányított termelés folytán — amikor is a termelés (Befejezés a 6. oldalon)

VIDOR közvetítőiroda TEL-AVIV, Allenby 94. Telefon: 3945 LAKASOK EXISZTENCIÁK ÜZLETHELYISÉGEK ÜZLETEK TELKEK, stb. K281

BUTOR — új és használt — vétel — eladás — csere. BODNER Jaffa, 289-es u. 18. szám (fogház mellett) Telefon: 80706.

Fejmosás csakis a legjobb szerrek: Neca Cream Shampoo ápol, tisztít és igazol „szépségfürdő” a haj számára Neca CREAM SHAMPOO és száraz hajnak NEGA EGG SHAMPOO Egyedüli képviselő: Nurit Co. Ltd.

1 font 500 pruta és nagyobb összegű kettetenkénti részletfizetésre 1) felszereljük ablakát elsőrendű függönnyel, melyet szakképzett dekoratőr készített; 2) befedjük a blakát jó (Markiza) napellenzővel. Olcsó és gyors kiszolgálás. Kérje megbízottunk látogatását, kötelességünk nélkül. ANITA TEL-AVIV P.O.B. 4612

„Izrael Kallar Dig” – Izrael hiv téged!

Keresztény svédok és zsidók tömegesen jelentkeztek az izraeli nemzeti szolgálatra

Írta: Gervai Sándor

Érdekes csoport vendégszerepelt három héten keresztül a jeruzsálemi „Chavat Halimud”-ban, ebben az épületben, amely közvetlenül a határon van s még a legbékésebb időkben is kicsit izgatottan gyorsítják meg az emberek a léptüket, ha meg akarják közelíteni azt a házat.

Itten beszélgettem Gőndör Ferencel, aki nemrég érkezett Svédországból, egy nyolc tagú csoporttal, hogy az izraeli nemzeti szolgálat keretében, egy évet dolgozzon önkéntesen, Izrael javára.

— Hogyan került ide? — kérdeztem tőle.

— Ennek az előzményeit a következőképpen foglalhatom össze - válaszolta. - Néhány hónappal ezelőtt a Jewish Agency a „Varrost” című svéd újságban, ezzel a címmel „Izrael Kallar Dig” - „Izrael hiv téged” - megrázó felhívást tett közzé, amelyben felszólította a svédországi zsidó fiatalokat, - 17-től 30 évig, - hogy jelentkezzenek önkéntesen munkára az Izrael javára szervezett nemzeti szolgálat keretében. A felhívásnak meglepően nagy visszhangja volt. A „Mózes vallású” svédok kivül, a keresztény svédok is nagyszámban nyújtották be kérvényüket a bizottsághoz. Svédországból azonban csak nyolcan jöhettek s a választás úgy esett, hogy ebbe a csoportba három fiatal magyarországi került be, akik még Németországból kerültek Svédországra, s azóta is ott dolgoznak: Pfeffer Heléna Temesvárról, Engländer Klára Nagyváradról s szerényességem Ujfehértóról. Engem a három ezer újfelhívó közül Simapsztaból deportáltak Auschwitzba, onnan kerültem Németországra, majd Svédországra. A svéd hatóságok a legmesszebbmenő szivességgel és előzetes engedéllyel fogadták az utunkat. Általában a svéd nép rendkívül meleg szeretettel foglalkozik Izrael államával, mondhatnám azt is, hogy Izrael, a keresztény svédok körében talán még népszerűbb, mint az ugynevezett Mózes-vallású svédok körében. Egyik bizonyítékát

láthatjuk ennek abban, hogy az Izraelből Stockholmba került főrabbi, Kurt Wilhelm, hónapokkal ezelőtt, prédikációkat tartott több svéd evangélikus templomban s több millió svéd koronát gyűjtött össze keresztény svédoktól Izrael javára.

— Bizonyos szempontból a mi utazásunk kis komplikációt is okozott, mert a csoportba lévő magyar zsidók nem svéd állampolgárok, csak a hontalanoknak adott svéd utlevéllel rendelkezünk. A külügyminisztérium olyan előzékenyen viselkedett velünk szemben, hogy ebbe a hontalan utlevélbe belepecsételték, hogy amennyiben egy év után vissza akarunk menni Svédországra, ennek nem lesz semmi akadálya.

Itt közvetlenül megkérdeztem, szándékoznak-e visszazárni? Mi történt azoknak a volt deportáltaknak az ezreivel, akik a háború után Svédországra kerültek?

— Egyáltalán nem lehetetlen, hogy itt maradunk, hiszen senki nem kényszerített arra bennünket, hogy idejövünk. Önként vállaltuk a munkát. Meg akarunk tanulni héberül, meg akarjuk ismerni az országot, összes problémáit, gondjait és lehetőségeit. Már Izraelben való jövetelünk előtt hat hetes hátsarján vetünk részt a Rivierán s történetesen a rivierai hátsarja vezetője ugyancsak egy magyar zsidó, Feuerstein Dov volt, aki a Kfar Glückson kibuc tagja. Ami a Svédországon élő volt deportáltak helyzetét illeti, erről a következőt mondhatom. A svéd nép, igen nagy jóakaratú, előzékenységgel és barátsággal fogadta annak idején a Németországból átkeült deportáltakat. Az idők múlásával azonban a deportáltaknak, - akiket svédországi „új oléknak” neveznek el, - meg kellett győződnie arról a régi igazságról: „akármilyen kedves vendég, három napig utig elég” Valahova a társadalom peremére kerültek, anélkül,

hogy ebbe valami szándékoság, vagy tudatoság lett volna bárki részéről. De meg kell mondanom, hogy a „Mózes vallású” svédok egyáltalán nem óhajtottak kapcsolatot kerülni a volt deportáltakkal, úgyhogy teljesen gyökértelenül élték s azért a tulajdoni többség ismét kezébe vette a vándorbotot s tovább ment Svédországból.

Csak rajongással tudhatok beszélni a svédokról, de ott érzem az ember igazán, milyen fontos az, hogy hazánk legyen, hogy nép, mi az vendégeknek, idegennek lenni. Amikor svéd barátainak és ismerőseimnek elmondtam, hogy Izraelbe állítottunk fel mi, magyarországi és svédországi zsidók: „ezt lefényképezzük és elküldjük Stockholmba, svéd barátainknak, hogy lásák, másféle zsidók is vannak, mint akiket ők ismernek.”

— Az eltelt idő alatt, nem, hogy nem ábrándoltunk ki az országból, hanem sok olyan szépséggel ismerkedtünk meg, melyekről eddig egyáltalán nem beszélünk nekünk senki. Még a kezdetén vagyunk ugyan, de már most kijelenthetem, - fejezte be vallomását Gőndör Ferenc, a svédországi zsidó csoport tagja, - mindannyian boldogok vagyunk, hogy eljöhettünk Izraelbe.

Meggondoltam magam

(Folyt. az 5. oldalról)

nyek alapján megközelítő biztonsággal fogalmazható meg egy oly vélemény, mely szerint a modern szürrealizmus mindössze egy ösrégi, időszerű virágzó, de néha visszavonuló képzőművészeti tradíció felélesztésével gazdagította a formalizmusba, vagy intellektualizmusba hajló pikúrát. Egyetért velem Mr. Bragley?

— A cégezető megismutotta homlokát, nyelt egyet és rekedten válaszolt:

— Preston, magát el fogom bocsátani.

Igyekszem erőtvenni meg lepetésem és felháborodásom.

— Bocsánatot kérek, Mr. Bragley, de tudomásom szerint nem szolgáltam rá. Szerény igyekezetemmel követtem cégtünk szép jelszavát és gondolkodom. Teljesen egyetértek azzal az alap elvvel mely szerint a gépies, gondolatlan tevékenység nem méltó a kultúremleri társadalomhoz.

Bragley elvörösödött abbéli igyekezetében, hogy erőt győjen indulatain. Remegő kézzel szivarra gyújtott.

— Tehát nem gondolkozik, Mr. Bragley? — kockáztatam meg halkan.

A cégezető olyan hevesen markolta meg öngyújtóját, mintha szét akarta volna morzsolni.

— Gondolkozzon, Preston, gondolkozzon az Isten áldja meg! De ne Aristotelesről, vagy pikúruról, hanem a cég ügyeiről. A cég dolgain törje a fejét Preston, ha jól akar!

★
Nem volt könnyű dolog. Cégünk, az Egyesült El-

munk magyarul beszélni és olvasni. Itt valóságos ujjra megnantunk magyarul és évek óta nem láttunk annyi magyar újságot és könyvet, mint itt Izraelben. Ez természetesen nem más, mint egy átmeneti exotikumnak a tudomásulvétele. Végered ményben azért jöttünk, hogy elsősorban a héber nyelvet tanuljuk meg s ezen a terepen már nagyon szép eredményt értünk el. Az igazi élményt az jelentette részünkre, amikor a kibucból elvittek bennünket a függetlenségi napon a katonai felvonulást megtekinteni Haifára. Ehhez hasonló élményben sehol a világon nem lehet részünk s mintha összebeszélünk volna, önkénytelenül is egyszerre kiáltottunk fel mi, magyarországi és svédországi zsidók: „ezt lefényképezzük és elküldjük Stockholmba, svéd barátainknak, hogy lásák, másféle zsidók is vannak, mint akiket ők ismernek.”

— Az eltelt idő alatt, nem, hogy nem ábrándoltunk ki az országból, hanem sok olyan szépséggel ismerkedtünk meg, melyekről eddig egyáltalán nem beszélünk nekünk senki. Még a kezdetén vagyunk ugyan, de már most kijelenthetem, - fejezte be vallomását Gőndör Ferenc, a svédországi zsidó csoport tagja, - mindannyian boldogok vagyunk, hogy eljöhettünk Izraelbe.

miszer Csomagoló ténykedése kevés tápot adott a gondolatnak. Mindamélt igyekeztem megtenni a magamét. Tekintetbe vettem a vállalat új vonalát, mellyel új piacokat szándékoztam hódítani egy speciális élvezeti csemegéjű révén: - mogoró, mandula, tők és napraforgómag kelően szorított és helyes arányokba kevert, átlátszó papírban, piros-arany szalaggal átkötött csomagjaival.

Bragley ökolbeszoritott kezekkel, némán állt meg íróasztalom mellett, amint pipámat rágya tüpöngtem.

Nem vártam meg a kérdését.

— Mr. Bragley, amint bizonyára Ön is tapasztalta, a probléma elég nehezen közelíthető meg. Lehetőség, sőt valószínű, hogy szisztematikus, huzamosabb analízis révén konkrét megállapításokra fogok jutni, de mindezt csak egyetlen egy, bár viszonylag eredeti formulát eredményezett megmondoláson a cég új mag-csomagjával kapcsolatban. Mit szól hozzá: ha utána gondolunk, végső értelemben, mint általános jellegű konkluzió, - a mogoró és a mandula nem más, mint koncentrált, éhető erőt!

Bragley pipacsöröszősen a fogai közül szisztezte:

— El van bocsátva! Takarodjon!

Lementem a pénztárhoz, felvettem járandóságomat és elkészíttem a kollégáimét. Rövidesen találtam új állást, dolgozom, eszem ágában sincs gondolkodni többé és főnökeim szerint szép karriert fogok csinálni, mint tisztviselő.

Fordította: G. K.

A ZÁSZLO ÉS A HIMNUSZ VITÁJÁHOZ

Írta: Dr. HERSKOVITS FÁBIÁN

Az Új Kelet sávuoti számban „A zászló és himnusz” vitájával foglalkozik Danzig Hillé ünnepi elmélkedésének keretében. A lekiismeretes újságíró, a felelősségteljes közéleti férfiú objektívásával ismerteti a két ellentétes véleményt. Az egyetemes zsidó nemzeti gondolat álláspontja kitünő megfogalmazásában így hangzik:

„A szabályos állami létnek és nemzetévéálásnak egyik eleme kelléke az egységes állami közoktatás. Ugy mint a nemzeti haderő és a többi nemzeti intézmények. Az ideológiai áramlatokra szakadó iskolarendszer nemcsak hogy nem egészséges és nem természetes, de nemzetbontó elem is állami szempontból. Állami iskolának viszont nem lehet két zászlaja, sem két himnusza, vagy különféle ünnepe.”

Ehhez semmi hozzáfűznivaló nincs. Annira logikus, természetes és nemzetközileg elfogadott. A másik vélemény érvelésében viszont, bizonyos ellentmondások észlelhetők. Meggyőződésük szerint a vörös zászló „a munka nemzetköziségét hirdette”, a szabadságnak, az élet értékelésének, az ember megbecsülésének, a hatalásnak és kultúrának szellemét. Vannak viszont - és nem is kis számmal - olyanok a világon, akik homlokyenest ellenkező véleményen vannak. Kétségtelen, hogy egyrészt nagyon korlátozott itt az országban is - az úgynevezett baloldaliakat ugyancsak beleértve - azoknak száma, akik korlátlanul és fenntartás nélkül az első vélemény mellett foglalnak állást. Másrészt viszont nem igen akad a kultúrvilágban ember, aki józan ésszel azt merné hirdetni, hogy a zsidó kék-fehér zászló valaha is a zsidó nemzetségnek, a rabnágnak, az élt semmibevevésének, az emberi méltóság megazásának, a sötét elvakult fanatizmusnak szimbóluma lett volna. De ennél a negatívumnál messze túlmenően joggal kérdezzük, hogy vajjon nem-e éppen a zsidó nép volt az, amely egész létezésének útján, kezdetől fogva és egyedülállóan nemcsak hirdette, de meg is valósította a munka megbecsülését, a munkás védelmét, az ember egyetemes nemzetközi egyenlőségét, a szabadságot. Evezredekkel előzve meg a vörös zászlót, a francia forradalmat, a zsidószármazású Marxot és a nemzsidó származású „antiszemita” utódjait. Viszont, akkor miért a vörös és nem a kék-fehér nemzeti zászló és himnusz jelentse éppen a zsidó nép körében „az egész nemzetnek alapvető kincsét és értékét” jelentő „munka szent ségét és a munka ideálját?”

Es ha igaz, - mert igaz nemzedékünkben - hogy „olyan nép és állam életében, mint a miénk, amelyben hiányzik a dolgozó életnek gyökere tradíciója és amelynek meg kell teremnie és meg kell erősítenie ezt a tradíciót”, akkor miért a vörös zászló és miért nem a zsidó nemzet erkölcsi és szellemi ideálját hirdető kék-fehér lobogó legyen az a „jelkép”, amely a munka eszményéhez köti az új héber nemzedeket? Vajjon nem kell-e felismernünk a vörös zászló iskolai igénylőiben a szellemi és erkölcsi asszimilációnak azt a súlyos eltévelyedését, amelyet Achad Haam olyan ekese-reddeten ostorozott és amely beteges önmegvetéssel a zsidó szellemben, az emberi

egyetemesség tagadását vétele felfedezni. Ez az egységellen asszimilációt nem említi az a korlátozás sem, amely szerint „a kibucok, mosavok és munkásnégyedek iskoláiról van szó” csupán. Ezek az iskolák és körök, talán immunisak az a fentidezett általános érvényű igazsággal szemben, hogy „az ideológiai áramlatokra szakadó iskolarendszer, nemcsak, hogy nem természetes, hanem nemzetbontó elem is állami szempontból?” A tapasztalat ugyanis ellenkezőleg azt mutatja, hogy nem is a különböző színek harca, de ugyanannak a vörös színnek még különböző árnyalatai is már elegettek voltak ahhoz, hogy ragyogóan felépült kibucokat szétromboljon és békés családi otthonokat pusztítsan felüljön.

Az iskolai vörös zászló híveinek véleménye szerint: begyökeresedett és megszentelt nevelési tradíciókat nem lehet egy csapásra gyökerestől megszüntetni... erőszakos átmenet ártalmas lehet az ügyre, amit szorgálni akarnak.”

Meglepi ez a mély tradíciószület. De vajjon, melyik idegen néptörténetből vonták le azt tanulságként? A zsidó nép története ugyan is a nemzeti nevelés terén éppen az ellenkező elvet hirdeti. Első honfoglalásunk alapvető törvénye, hogy minden mást megelőzően az asszimiláció, az idegen szellem, „a bálványimádás, ol-tárait zúztak szét, kultúr-olozópait törjék össze, stb., stb.” (Deut. 12/3). Vagyis nem gyengéd átalakításról, vagy átmeneti megtérésről van szó, hanem világosan és félreérthetetlenül „szétzúzásról”, gyökeres és haladéktalan megváltoztatásról, amikor a nemzeti jellegű „nevelési tradíciók”-ról van szó. Vagy talán Eljáhu próféta, általában a próféták, Josijahu király, a második honfoglalás idején Ezra, a Makkabeusok története és általában nemzeti történetünk minden fordulópontján felemelkedésünk kezdeteként nem-e a fentidezett bibliai alaptörvény érvényesült? Nem ez a szellemi döntő-e a nemzeti színű, vagy bármilyen más idegen színű zászló küzdelmében a nép és elsősorban az ifjúság nevelésének szempontjainál?

Ennek a zsidó történelmi szellemnek kell tehát hiánytalanul érvényesülni annak megítélésében, hogy „mit nyer és mit veszít a nemzet, a társadalom bizonyos tradíciók és jelképek megszüntetésével, vagy megszüntetésével, amelyek szentek voltak az országépítés legaktívabb rétege számára.” Tagadhatatlan, hogy „az irántuk való politikai, vagy társadalmi ellenszenv nem lehet döntő sorsuk eldöntésében állami közoktatásunk keretében...” De ugyanolyan tagadhatatlan, hogy társadalmi, vagy politikai szimpátia, vagy révült, szinte vallási fanatikus hit, ugyancsak nem lehet döntő, sem a mult bálványimádásában, sem korunk különböző színekben megnyilvánuló bálványimádásában.

Csak a zsidó nép történeti, tiszta szelleme lehet irányító. Az a szellem, amelynek jellegét Danzig Hillé olyan finoman érezteti cik-ke első mondatában, hangsúlyozva, hogy „a kinyilatkoztatás és zsenek ünnepe” a hagyomány mesterei kö-tötték össze. Es ezt a tiszta zsidó nemzeti gondolat szellemében tették - már évezredekkel ezelőtt...

A zöldség útja a termelőtől a fogyasztóig

(Folyt. az 5. oldalról)

menntisége összhangban lesz a szükséglettel - a termelőnek kifizetendő ár normális lesz, mert nem lesz többé a vak véletlen játéka-nak kitéve.

A kereskedő viszont, - mert a kötése nyomja - igyekezni fog az árját eladni, amelynek folytán a spekuláció minimálisra csökken és a fogyasztó olcsóbban jut a szükségletéhez hozzá, ez pedig, a húshiany következményeként, - ami már az ellátásunkban a bicsérdizmus határait súrolja - a szegényebb rétegeknek okvetlenül a főzék-fogyasztás növekedését vonja maga után. Így azután a kereskedő, amit veszít a spekuláció kiküszöbölése folytán, azt megnyeri majd a nagyobb forgalom révén. Egyszóval, mindenki jól jár. Jól a termelő, jól jön ki a fogyasztó és a kereskedő is megtalálja majd a számítását.

Az eddigi egészségtelen állapot megszüntetésére, a termelők érdekeinek megvédése céljából, többféle elgondolás merült fel.

Több falu azzal a gondlattal foglalkozott, hogy a termelők közös elárusítóhelyeket létesítenek, amelyek folytán a termelők, a cikkem bevezetőjében említett összes előnyöket élveznek.

Egy ilyen terv megvalósítása esetén, a nagyszámú közvetítő-kereskedő, a zöldség- és gyümölcsüzletből ki lenne küszöbölve!

A dolgok ilyen állása folytán, a közvetítő-kereskedőknek is életfontosságú érdeke, a zöldség- és gyümölcs-piac konszolidálása, mely esetben a termelő továbbra is csak a termelésnek szentelti erejét, míg a kereskedők - a termelők érdekeit figyelembe véve, azt respektálva - továbbra is összekötő szerepet tölthetnek be a termelők és a fogyasztók között.

DARRYL ZANUCK
tehetéges alkotása

MUGRABI
TEL-AVIV

NINCS KIUT

RICHARD WIDMARK, LINDA DARNELL

MAJUS 23.
szombattól

Jó könyvet DAAT-tól
kizárólag olvashat. - Választékunk 3000 jó könyvvel bővült. Magyar könyvkért jó árat fizetünk.
TEL-AVIV, Rotschild 86.

15 font készpénz, a többi részletfizetés
„LEVIT” jégsekrény
modern „frigidair”-modell, bárral.
Rabel, T.A., Rotschild 31.
Allenby sarok, 2. szoba, Tel. 4976

MIRJAM KOZMETIKA
T. A., Hájárkon 44. szám.
Gyors és eredményes szepőkúra, garanciával. Pattanásos arcok speciális kezelése biztos eredményel. - Végleges hajféltávolítás. - Szépségápolás.

Differenciája van társával, nehézsége hitelezőivel, vagy adósaival?
Irjon, jövök, elintézem
TEL-AVIV, P. O. B. 2642

Figyelem! Haifan is megnyílt a
»HASHARET«

Vállalunk: ház-, iroda-, lépcsőház-takarítást, kertgondozást, rovarirtást, stb., stb. Munkánkért garantiálunk.

„HASHARET”
TAKARÍTÓ
VÁLLALAT

TEL-AVIV: Mendele-u. 22. Tel. 2490.
HAIFA: Allenby 12. Tel. 2998.

-HIREK-

5713 Sziván 8. péntek
1953 május 22.
Gyertyagyújtás ideje: 7.18.
5713 Sziván 9. szombat
1953 május 23.
Hetszázaski: Nászó.
Szombat kimenetel: 8.10.

Előfizetési díj: Hét napra, egy hónapra 12.200.
Fiókok:
Haifa, Shapira 13., telefon 2486.
POB 4094.

Jeruzsálem, Ben Jehuda 2. szam (kapu alatt).
Tel-avivi megbízottak:
Rosenberg Avraham,
Recher Hanegov II.
Videki országos főmegbírtok:
Alexander Konyvnyik és
Leperszko-vallalat, Tel Aviv,
Smarjahu Levin-s. 14.

Autobusz, teherautó és jeep karambolja. Csütörtökön, a reggeli órákban, a betárgoni útkereszteződésénél hármas autószerelőműhelyt létesítettek, amelynek központjében három utas megbeszélésű, az útkereszteződésnél egymásnak mennek egy Esed-autobusz, egy katonai teherautó és egy polgár által vezetett jeep. Az összeállítás következtében a jeep az árokba repült, az autobusz és a teherautó súlyosan megrongálódott és három utas megsebesült. A sebesülteket a szarafaendi kórházba szállították.

André Kostelanetz koncertje izraeli látogatása. — Az André Kostelanetz tiszteletére rendezett sajtókonferencián Levánon polgármester bejelentette, hogy a jövő hét folyamán fogják megállapítani, melyik válfalozónak adják ki az új telavivi koncert-terem felépítési munkálatait. Kostelanetz sajnálkozását fejezte ki, hogy alig lesz alkalma megjelenni a pódiumon az izraeli zenekarral, mert jelenlegi látogatása alkalmával az országot alkalmatlan Szodomától Ófátig, hogy meggyőződjék azokról a változásokról, amelyen az ország az utóbbi kilenc év folyamán keresztülmélt. — Akkor ugyanis a művész az amerikai hadsereg megbízásából rendezett koncerteket az itt állomásozó amerikai katonák részére. Kostelanetz különösen megkapónak találta a meroni ünnepeket és valószínűleg el volt ragadtatva a jemenita táncosportok művészi produkciójától.

Miért vonják meg a hajléki engedélyt? I. A. Frenkel, a közlekedési minisztérium főmérnöke tegnap a telavivi Rotary-klubban beszélve, kijelentette, hogy életveszélyes szerencsétlenséget okozó sofförök től a hajléki engedély megvonása nem megrórló cselekedet, hanem övintézkedés. Előadása további során Frenkel mérnök kijelentette, hogy sok nálunk az övök és ügyes sofför, akik mégis közlekedési szerencsétlenséget idéznek elő, mert adott esetekben nem ucai a helyzetnek. Az ilyen sofförök önhibájukon kívül veszélyt jelentenek a közlekedés számára, ezért kellett a törvénynek lehetőséget adni arra, hogy ezek a volán mellől elkerüljenek.

Dr. Stark-Weiss Valéria szülés-nőgyógyász amerikai tanulmányutjáról hazatért és rendelését újból megkezdte. (Sdérót Keren Kaj-jemet 41.) A1298

Hisztaórat Hápoel Há-mizráchi — Irgun Hápoelot, Szniif Tel-Aviv, 1953. május 26-én este 7 órakor nyitja meg hagyományos „vásár”-ját a „Ruth”-teremben, Tel-Aviv, Ben Jehuda 84. A bevétel gyermekotthonok alapítására és kibővítésére fordítják. A vásár 1953 május 27-én, szerdán d. u. 4 órakor zárul. — Nagy választékban kiállított tárgyak. A1279

Dr. Frenkel Bernát kiadó könyve: „Natonék József, az első politikai cionista élete”, melyet lapunk legutóbbi számában behatóan ismertettünk, megrendelhető a szerzőnél (Kirját Jám g. 168/3), az ára: 1 font; a feladóvény beküldése ellenében, vagy utánvétellel, ezenkívül bármely könyvkereskedő útján és az Új Kelet kiadói hivatalában.

Eisenhower személyes kérésére „kégyelmeztek meg” Oatisnak

A Molotov-Bohlen találkozója is szóba került az amerikai újságíró ügye

Washington (UP). — A Fehér Ház hivatalos közleménye szerint Eisenhower elnök március 30-án levelet írt Zápotocky csehszlovák államelnökéhez, amelyben kérte, helyezze szabadságra Oatis amerikai újságírót, hogy ezzel enyhüljön a két ország közötti feszült viszony.

Eisenhower elnök levelet Amerikába prágai nagykövete nyújtotta át. Néhány héttel a levél vétele után a csehszlovák kormány bejelentette, hogy Oatis amnestiában részesítették, a közlemény azonban megjegyzi, hogy az amnestiát annak a kérvénynek az alapján adták meg, amit Oatis felesége küldött a csehszlovák államelnökéhez. A közlemény egyetlen szóval sem említette meg Eisenhower elnök levelet.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy John Foster Dulles külügyminiszter a múlt héten utasította Charles Bohlen moszkvai nagykövetét, hogy Oatis amnestiában részesítették, a közlemény azonban megjegyzi, hogy az amnestiát annak a kérvénynek az alapján adták meg, amit Oatis felesége küldött a csehszlovák államelnökéhez. A közlemény egyetlen szóval sem említette meg Eisenhower elnök levelet.

Megdrágult a cigaretták

A pénzügyminisztérium közlése szerint májól kezdve megdrágulnak a cigaretták. A keleti dohányfajtákból készült huszas dobozok 10-20 prutával drágulnak meg, míg a Virginia-fajtáknál a drágulás dobozonként 40-50 prutát tesz ki.

Az újságírók kérésére a pénzügyminisztérium szóvivője elmondta, hogy az áremelés egyrészt a termelési költségek, másrészt a nyersanyagok drágulása miatt következett be. Az illeték azonban változatlan maradt. A szóvivő azt is hozzáfűzte, hogy az új áremelés után is az összes cigarettafajták kétharmada dobozonként 150 és 250 pruta között fog mozogni.

Meghalt Jeruzsálem orthodox főrabija

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A hagyományos zsidóságnak nagy halottja van: csütörtökön délután 89 éves korában meghalt rabbi Zelig Reuven Bengisz, a jeruzsálemi orthodox hitközség főrabija. Bengisz rabbi világhírű talmudtudós volt és Duschinsky rabbi halála után került annak örökébe. Sok könyve jelent meg és halachikus téren az egész világon elismert tekintély volt.

Halálhíre csütörtök délután hangszórós autókön közölték Jeruzsálem lakosságával. A temetésen, amely csütörtök este zajlott le, ezrekre menő tömeg jelent meg és kísérte utolsó útjára az agg caddikot.

Günczler Wolf főrabbi ז"ל
v. salgótarjáni rabbi, majd fehérgyarmati főrabbi emlékére
összejövetelt
rendezünk máj. 31-én (יום ו'), vasárnap d. u. 6 órakor, a „Chug Chatam Szofér”-ban, amelyre összes v. tanítványait és tisztelőit meghívjuk. Akik nem tudnak résztvenni, köztük címkeket, hogy a legközelebb meghívott küldhessünk részükre.
Az előkészítő bizottság.
Cím: Engl. Ene Brák, Rabbi Akkiba-u. 59.

TASNAD (ERDELY) ES VIDEKE
ÁZKÁRÁJA
NATANJAN, hetfőn, máj. 25. cs. d. u. 6.30-kor a Jesivat Mberám Brizák tereben.

Beszterce-naszódiak, figyelem!
1953. máj. 27-én, este 8-kor a telavivi nagytemplom Szináj-terében (Allenby út) **ézkárát** tartunk Beszterce és környéke mártírjainak emlékére. Kérjük az elhunytak névlistáját az emlékkönyv részére elhozni. Ugyanaznap d. u. 4-6-ig a tagok összejövetele. A vád.

LOMBARD HACA FÓN 32
T. A., ALLENYE
M. A. ALLENYE
T. A., ALLENYE
M. A. ALLENYE
T. A., ALLENYE
M. A. ALLENYE

BLONDER DOV TANACSÁGI
ADÓÜGYEK ES IRODAI MUNKA
Beér Sava,
20-as utca 19 számú
a Szochnut v. irodahelyiségében

A tizennyolcadik...

(Elsőoldali cikk folytatása.)
drasztikus csökkentéseket eszközöljön az állami költségvetésben és felemelhesse különböző adóteteleket. A kormány sorsát a de-gaullista frakció döntötte el, amelynek 70 tagja elhatározta, hogy a kormány ellen fog szavazni, míg 13 képviselő tartózkodott a szavazástól. A de-gaullista képviselők csütörtökön — a döntő szavazás előtt — ülést tartottak, jöllerhet De Gaulle tábornok néhány nappal ezelőtt kijelentette, hogy feloszlatta pártját és megegyeztetett kapcsolatokat a parlamenti csoporttal.

Egyes képviselők a vita során céloztak arra, hogy Aurioi elnök feloszlatja a parlamentet és új választásokat fog kiírni.
Megbuktott tehát René Mayer, az erőkezű zsidó bankár kormánya is, sorrendben a 18-ik, amelyet a második világháború óta egy személyes párt-ambíciókkal öröklődő francia parlament elexpediált. Akár-csak elődje, Pinay, René Mayer is azon a tiszteletreméltó igyekezeten oszított el, hogy rendet teremtsen a francia állam kaotikus pénzügyeiben és csökkentse a költségvetési deficitet, amelyet nem kevesebb, mint 800 billió frankra becsültek. Sztrájkhullámok öntöttek el az autós és hajózási ipart. Indokínában szemmelláthatóan kudarcot vallott a francia hadvezetőség. A francia közvélemény melyen megoszlik az európai védelmezővetség és a Saar-kérdés ügyében. Mindezek a problémák egymagukban is sebezhetővé tették René Mayer kormányát. Am a parlamenti fordulat kitörésére az szolgáltató közvetlen okot, hogy Mayer javasolta az állami költségvetés csökkentését, a tisztségviselő kar redukálását, nemzetvédelmi hitelek megszerzését, továbbá fel akar ta emelni a szeszilletéket, a vasuti jegyek árát és szigorúbb ellenőrzést kívánt gyakorolni a nacionalizált ipar fölött. A Mayer által javasolt megtakarítások mindössze 120 billió frankkal csökkentették volna az államháztartás deficitjét, de a hazafias francia képviselők még erre a szerény próbálkozásra is egy precedens nélkül álló erőteljes nemmel válaszoltak.

De Gaulle tábornok, aki kezdettől fogva az alkotmány oly értelmű módosítását követelte, amely elkerülhetővé teszi a politikai rákos daganat krónikus kitöréseit és aki nemrégben vo nult önként száműzetésbe, bizonyára nem kis káromor mel regisztrálja, hogy diagnózis, ebben a kérdésben logiább is, helyesebb bizonyult. René Mayer is felhatalmazást kért a parlament feloszlatására, a képviselőház és a szenátus közötti kapcsolatok szorosabbá tételére és töröltetni kívánta az alkotmányos intézkedést, amely előbb a miniszterel-

Disznóhúst árult hatósági pecsét nélkül

A telavivi járásbírósg Abraham Fridi felülvizsgálta a disznóhúst, amelynek hatósági pecsét nélkül árulták. A bíróság a disznóhúst, amelynek hatósági pecsét nélkül árulták, megsemmisítette és a tulajdonosoknak visszatartotta.

Bécsben és Budapestén 18 éven át működött a kozmetikai szalon.
Modern arcpolcs, szempillafestés, végleges szőreltávolítás, röghullással
LA BELLA
Dr. Kovács Emőrné
T.-A., Jehuda Hálévi 104.

Jó könyvet szeret olvasni?
HADASH!
Szakönyvek, szótárak?
HADASH!
Kiadó könyve van?
HADASH!
A legjobb kölcsönkönyvtár
HADASH!
Tel-Aviv, Hayarkon ötvenkilenc

Kooperatív alapon megszervezték
MOSAV JERUZSALEM MELLETT KERES HITJASVUTRA
családokat és egyedülálló személyeket 35 éves korig. Érdekeltek írjanak: Jeruzsálem POB 380. címre. (1)

nők személyének és azért külön az egész kormányt kiván bízalmat szavaztatni. A francia parlamentnek nem kellett sem alkotmány módosítás, sem kiegyenlített költségvetés. Vajjon akad-e valaki, akinek kellene-e a francia miniszterelnökség?

-SPORT-

A labdarúgó bajnokság kilencedik fordulóját előzi
Az elsőosztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonja végéhez közeledik, holnap kezdődik a kilencedik forduló. A 9. forduló mérkőzéseit kerüli sor. Az eddig kialakult sorrend a bajnoki táblázatban három órással elváltatott csoportba csoportosította a csapatokat. Nagy pont-előnyrel haladnak az élen a Makkabi Tel-Aviv és a Hápoel Petách Tikva. Ezeknek a vezető helyet egyik csapat sem veszélyeztetni a tavaszi évad vége előtt. TGHB messze elmaradt a táblázat közepe elöljáró öt együttes csoportja: a Makkabi Petách Tikva, Hápoel Haifa, Makkabi Haifa, Hápoel Tel-Aviv és Makkabi Natania. Valószínű, hogy ezek a csapatok a további mérkőzések alatt is biztosítják pozíciójukat a középső csoportban, mégha esetleg egymás között helyet is cserélnek. A táblázat hátsó sorában sorakozik a további öt csapat, a következő sorrendben: Hápoel Kfar Szabá, Hápoel Balfuria, Makkabi Rechovot, Hápoel Rámát-Gán és Betár Tel-Aviv. Utóbbi háromnak egyenként 4 pontja van és csak a gólarány alapján alakult ez a sorrend közöttük.

A holnapi forduló előtt a bajnoki táblázat a következőképpen alakult:

- Makkabi Tel-Aviv 16 p.
- Hápoel Petách Tikva 15 p.
- Makkabi Petách Tikva 10 p.
- Hápoel Haifa 9 p.
- Makkabi Haifa 9 p.
- Hápoel Tel-Aviv 7 p.
- Hápoel Natania 7 p.
- Hápoel Kfar Szabá 6 p.
- Hápoel Balfuria 6 p.
- Makkabi Rechovot 5 p.
- Hápoel Rámát-Gán 4 p.
- Betár Tel-Aviv 4 p.

A sorolás szerint ez a táblázat holnap csak igen kevés változást fog szenvedni. A telavivi Makkabi ellenfele a Hápoel Rámát-Gán, amelyet reális körülmények között fölényesen kell megvernie. Ugyan-e a helyzete a Hápoel Petách Tikvának is, mint ahogy a Hápoel Balfuriával kerül szembe. Néhány feladat hátra a petách-tikvai Makkabira, amelyel a jöképeségi Hápoel Tel-Aviv kerül össze. Kemény harcra van kilátás a Hápoel Haifa-Makkabi Natania közötti mérkőzésen, mert ennek a sorsán múlik az, hogy a Hápoel fel tud-e csatlakozni az elsőosztályú csapatok közé.

A mérkőzések műsora (elő a pályaválasztó): Makkabi Haifa — Makkabi Rechovot, Hápoel Haifa — Makkabi Natania, Betár Tel-Aviv — Hápoel Kfar Szabá, Hápoel Rámát-Gán — Makkabi Tel-Aviv, Hápoel Petách Tikva — Hápoel Balfuria, Hápoel Tel-Aviv — Makkabi Petách-Tikva.

A hétvégi sportesemények közül a legjelentősebb a kosárlabda Európa-bajnokság megnyitása, amelyre vasárnap kerül sor Moszkvában. Izraeli felfedezés a résztvevőkben a nagyjelöltségű sportvezényben. A kosárlabdásport jelenleg az egyetlen amelyben Izrael megüti a nemzetközi színvonalat. Játékosaink tudása még nem éri el ugyan a szovjet, vagy más közép-európai csapatok játékerőjét, kétségtelen azonban, hogy ebben a sportágban hatalmas fejlődés mutatkozik országunkban. Reméljük, hogy ez a javulás csapatunk eredményesen is fog mutatkozni. Az első körök ugyan még nem lehetnek, de hiszünk, hogy sok ország válogatott együttese a miénk mögött fog végezni.

A hazai kosárlabda-rendezvények között kiemelkedik az ifjúsági csapatok részére kiírt „Tűz-bek-serleg” vándordíjas tornaközös. Ezt a körmérkőzést a Brit Makkabi Atid rendezte telavivi, Dizengoff utcai kosárlabda terepen, péntek este 8 órai kezdettel. A döntőjátéka, holnap, szombaton 17 órakor kerül sor. A vándordíjat az első éven a telavivi Makkabi nyerte. Ezzelben 6 megírt együttest, az ifjúsági bajnokság hat legjobb csapata vesz a serlegmérkőzésben részt.

A hétvégi sportesemények sorát kézilabda bajnoki mérkőzések, helyi atletikai versenyek és másodosztályú játékosok részére teniszverseny Natánján, teszik teljessé.

"MOTOR" ELEKTRO-MECHANIKAI ÜZEM
POLLAK JOSZEF
Jaffa, 16-os utca 4 számú
(5-ös utcából nyílik)
84, 10, 17 HP új svájci motorok eladó.
Minden erősségű motor, dinamó tekercselése

Jeruzsálemiek
Lány és papir szükségleteiket egy helyen beszerezhetik
Fischer Sandornál
Bikur Cholim mellett
POCKET BOOKOK, BAR-MITVA ES AJANDEKONYVOK, KOLCSONKÖNYVTÁR. (1)